

DEN DAŇOVÉ SVOBODY 2023

Tisková konference

13. června 2023

Praha

**FRIEDRICH NAUMANN
FOUNDATION** For Freedom.

Central Europe and the Baltic States

CO JE DEN DAŇOVÉ SVOBODY?

Den daňové svobody (DDS) představuje pomyslnou hranici dělící kalendářní rok do dvou období:

- **daňové nesvobody** – od počátku roku do okamžiku, kdy se vytvoří HDP nezbytný na pokrytí výdajů státu a veřejných institucí. Veřejné statky a provoz státu nejsou „zdarma“, platíme je všichni prostřednictvím daní a odvodů do veřejných rozpočtů.
- **daňové svobody** – začíná právě Dnem daňové svobody, v němž vyděláváme sami pro sebe a o vydělaných penězích rozhodujeme dle vlastního uvážení.

PROČ SI PŘIPOMÍNÁME DDS?

Tradice: Den daňové svobody vyhlašuje **Liberální institut** od roku **2000**.

Jednoduchost: Zjišťování informací o neznámých záležitostech vyžaduje vysoké náklady, proto se racionálně jednající jedinec rozhodne informace nezjišťovat. Problémem je, že lidé činí rozhodnutí ovlivňující ostatní i bez adekvátních informací. DDS představuje **syntetickou informaci o daňové zátěži!**

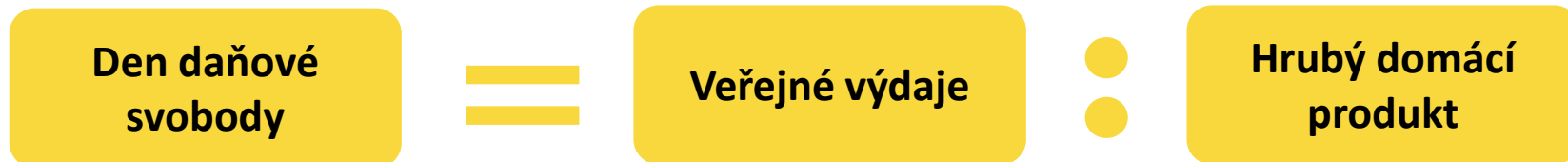
Cílem DDS je upozornit nejen daňové poplatníky, že ve společnosti neexistuje „*oběd zdarma*“, přestože se to mnohým může zdát.

DAŇOVÁ SVOBODA V ČESKÉ REPUBLICE

Prací a podnikáním pro potřebu veřejných výdajů letos strávíme **163 dní**, tj. **o 4 dny méně než loni**, ale **o 16 dní více** než před pandemií.

Stanovení Dne daňové svobody je dáno konečným poměrem zlomku veřejných výdajů (v čitateli zlomku) a hrubého domácího produktu (ve jmenovateli zlomku).

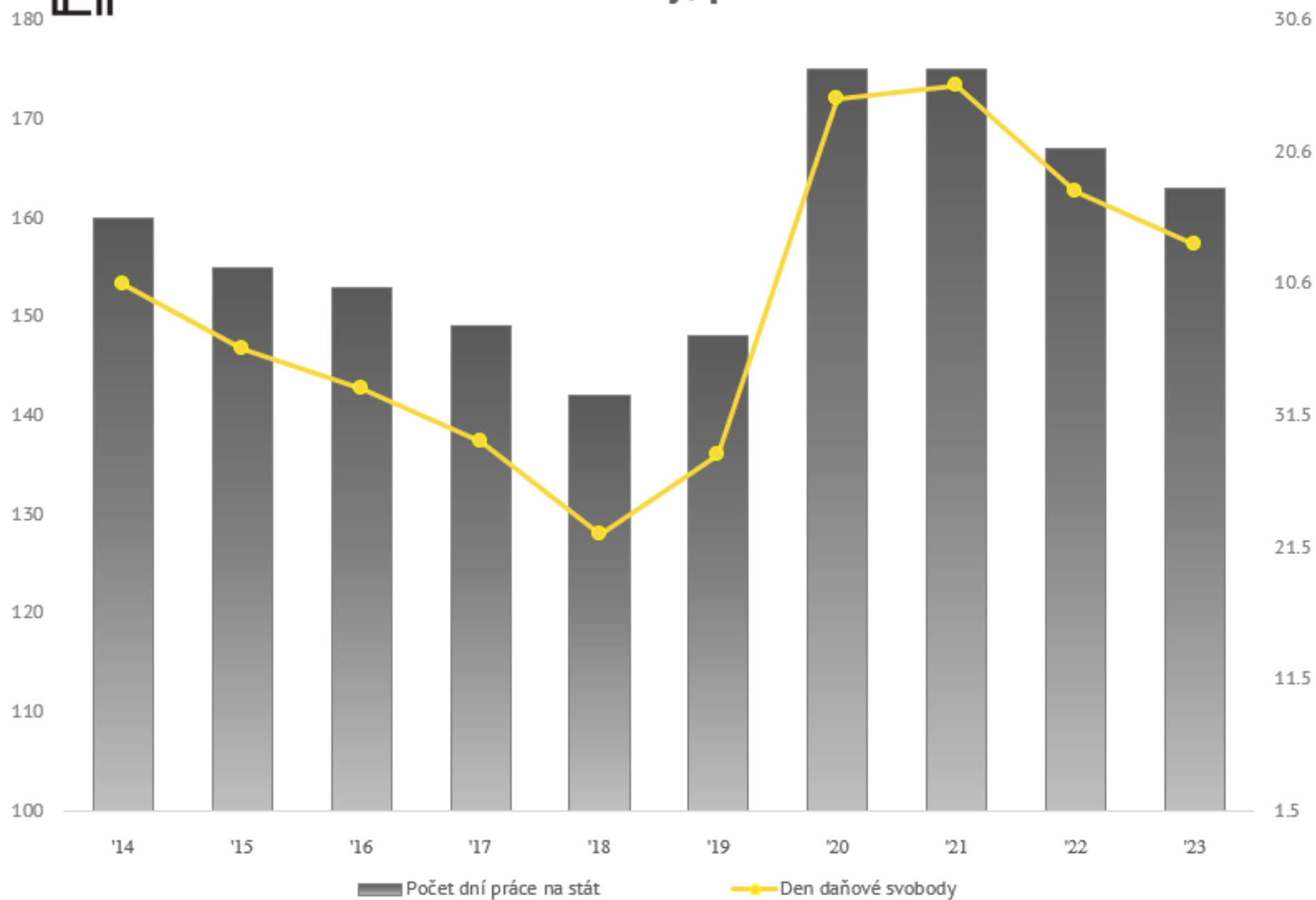

- Posuny DDS k počátku kalendářního roku jsou vyvolány změnami v čitateli (snižování veřejných výdajů) nebo ve jmenovateli (růst HDP).
- Odpovědná vláda by neměla spoléhat na zlepšení prostřednictvím zvětšení jmenovatele (HDP), neboť vlády mají omezené možnosti jak jej oproti čitateli (výše veřejných výdajů) usměrňovat.

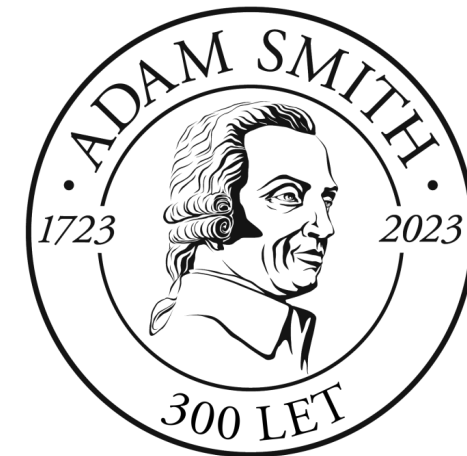

Den daňové svobody, posledních 10 let

Rok	Den daňové svobody	Počet dní práce na stát
2000	6. 6.	157
2001	7. 6.	157
2002	11. 6.	161
2003	12. 6.	162
2004	15. 6.	166
2005	14. 6.	164
2006	14. 6.	164
2007	11. 6.	161
2008	7. 6.	158
2009	13. 6.	163
2010	18. 6.	168
2011	15. 6.	165
2012	9. 6.	160
2013	11. 6.	161
2014	10. 6.	160
2015	5. 6.	155
2016	2. 6.	153
2017	29. 5.	149
2018	22. 5.	142
2019	28. 5.	148

Rok	Den daňové svobody	Počet dní práce na stát
2020	24. 6.	175
2021	25. 6.	175
2022	17. 6.	167
2023	13. 6.	163

POUČENÍ Z PANDEMIE

- Den daňové svobody se vrací k začátku roku
- Avšak ne zcela zpět
- V České republice je Den daňové svobody letos o 16 dní později než před pandemií, to nelze akceptovat
- Vláda se snaží pozdě bycha honiti
 - Ale aspoň něco

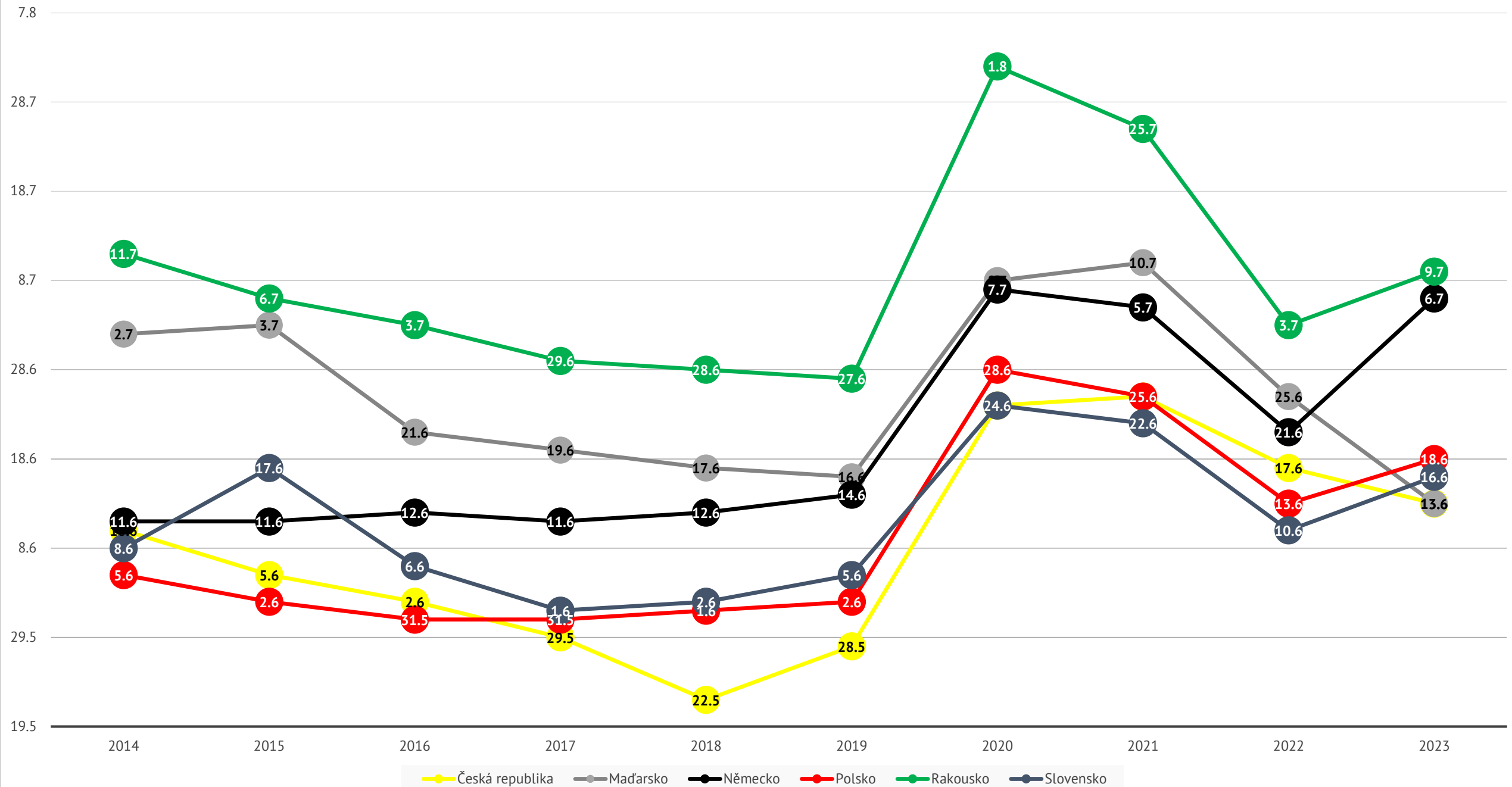

MEZINÁRODNÍ SROVNÁNÍ

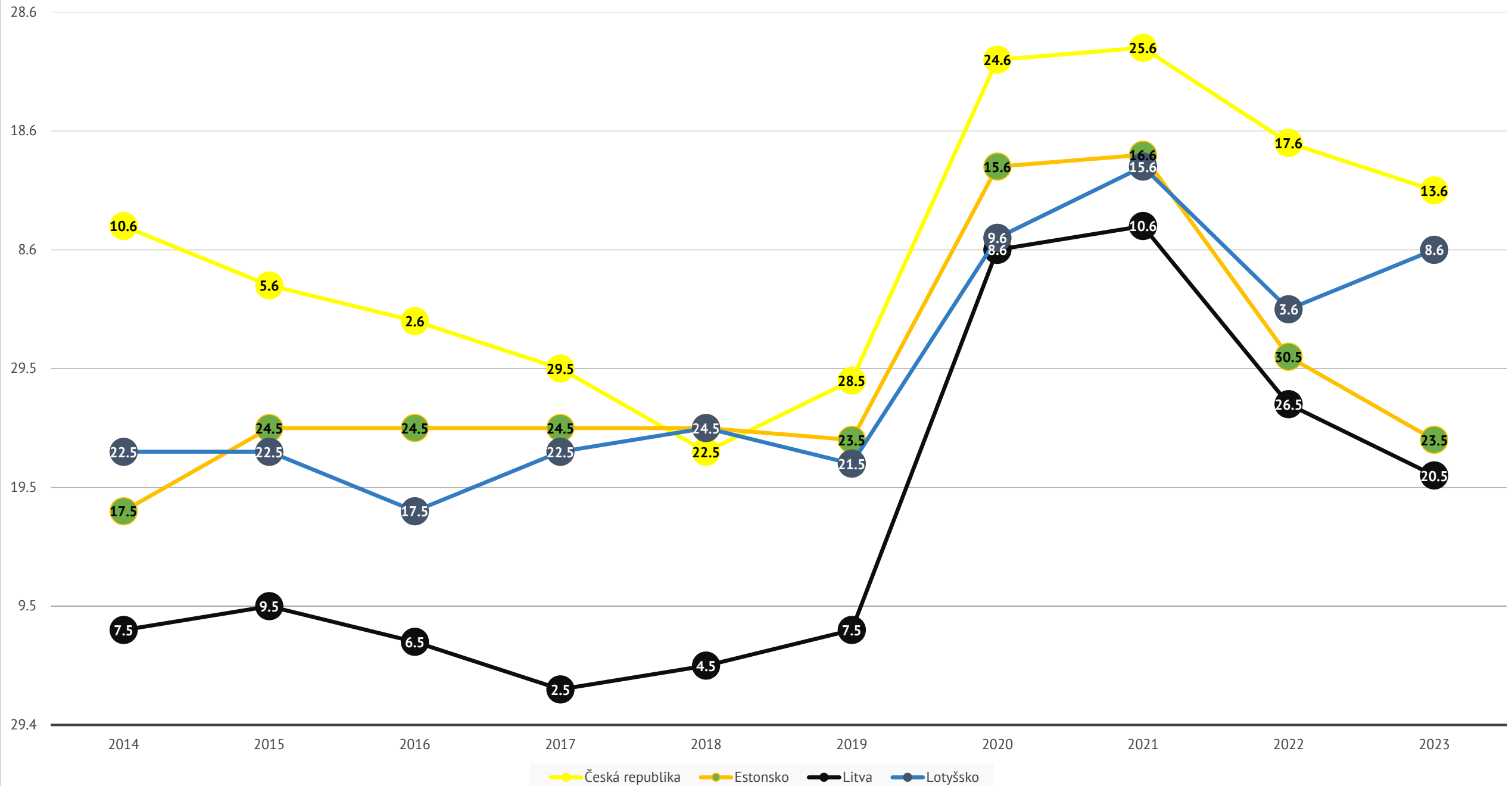
- DDS je v ČR stále dříve než v eurozóně (5. 7.), avšak později, než je průměr zemí OECD (6. 6.)
- Jako první oslavili DDS v Irsku (19. 3.), poté ve Švýcarsku (9. 5.) a v Izraeli (17. 5.)
- Mezi poslední oslavence patří Francie (30. 7.), Belgie (23. 7.) a Finsko (21. 7.)
- Z okolních států je DDS později ve všech státech, nejdříve na Slovensku (16. 6.) a v Polsku (18. 6.), a v Německu (6. 7.) a Rakousku (9. 7.) je až v červenci.
- V Maďarsku je letos DDS ve stejný den jako u nás, a daňovou svobodu tak slaví dnes.

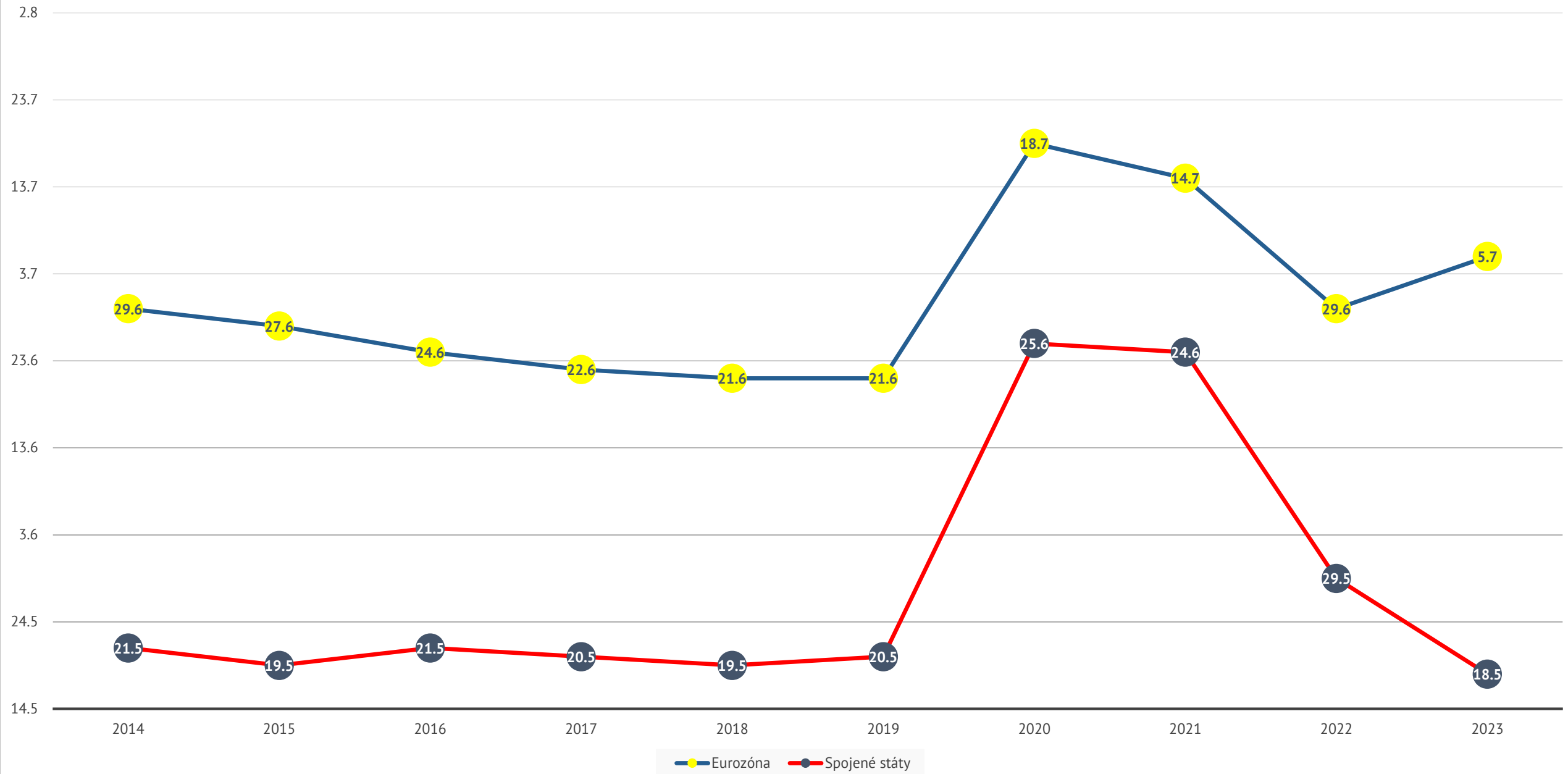
Den daňové svobody v sousedních zemích

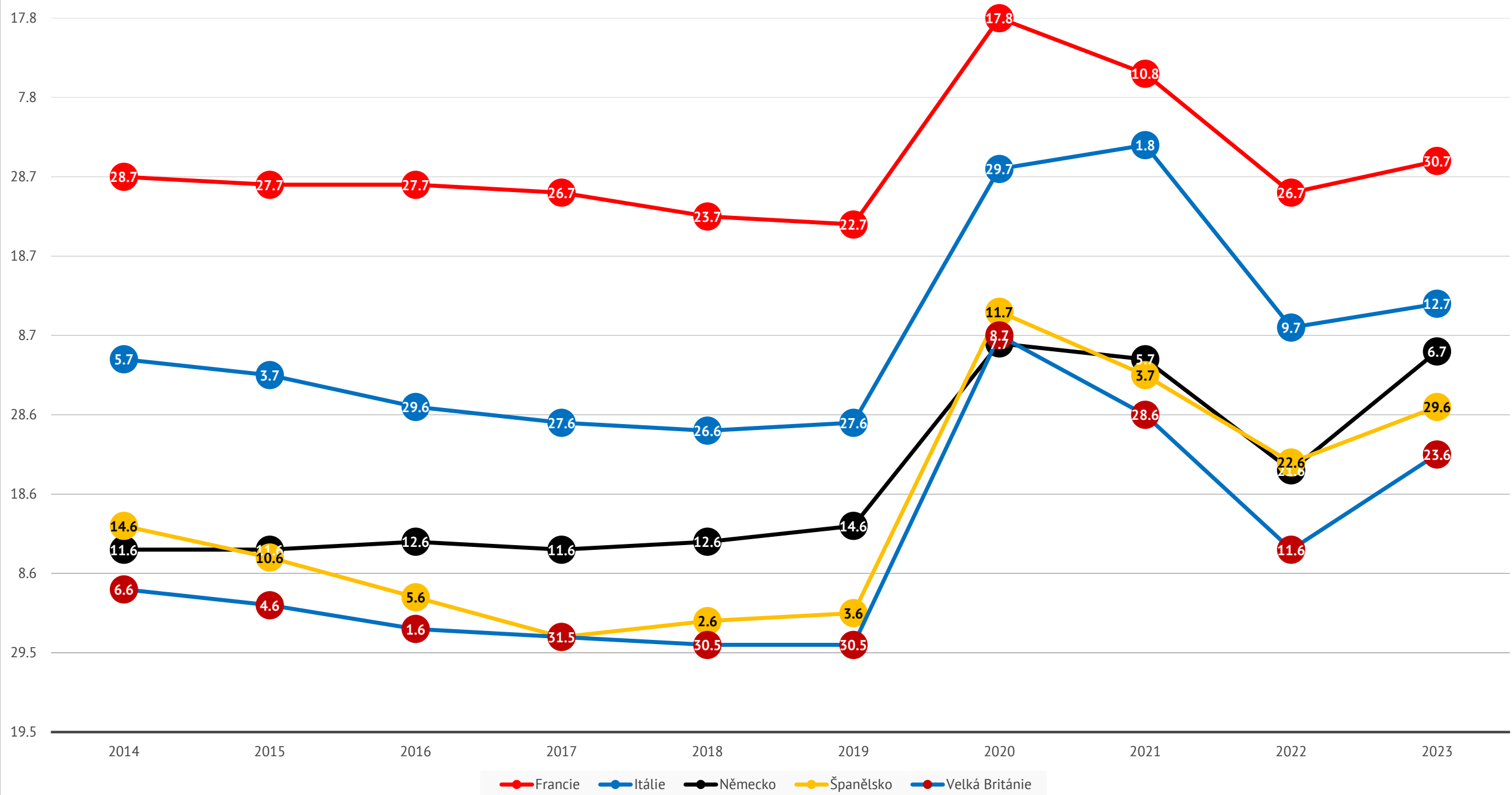
Den daňové svobody v nových sousedních zemích (Královec)

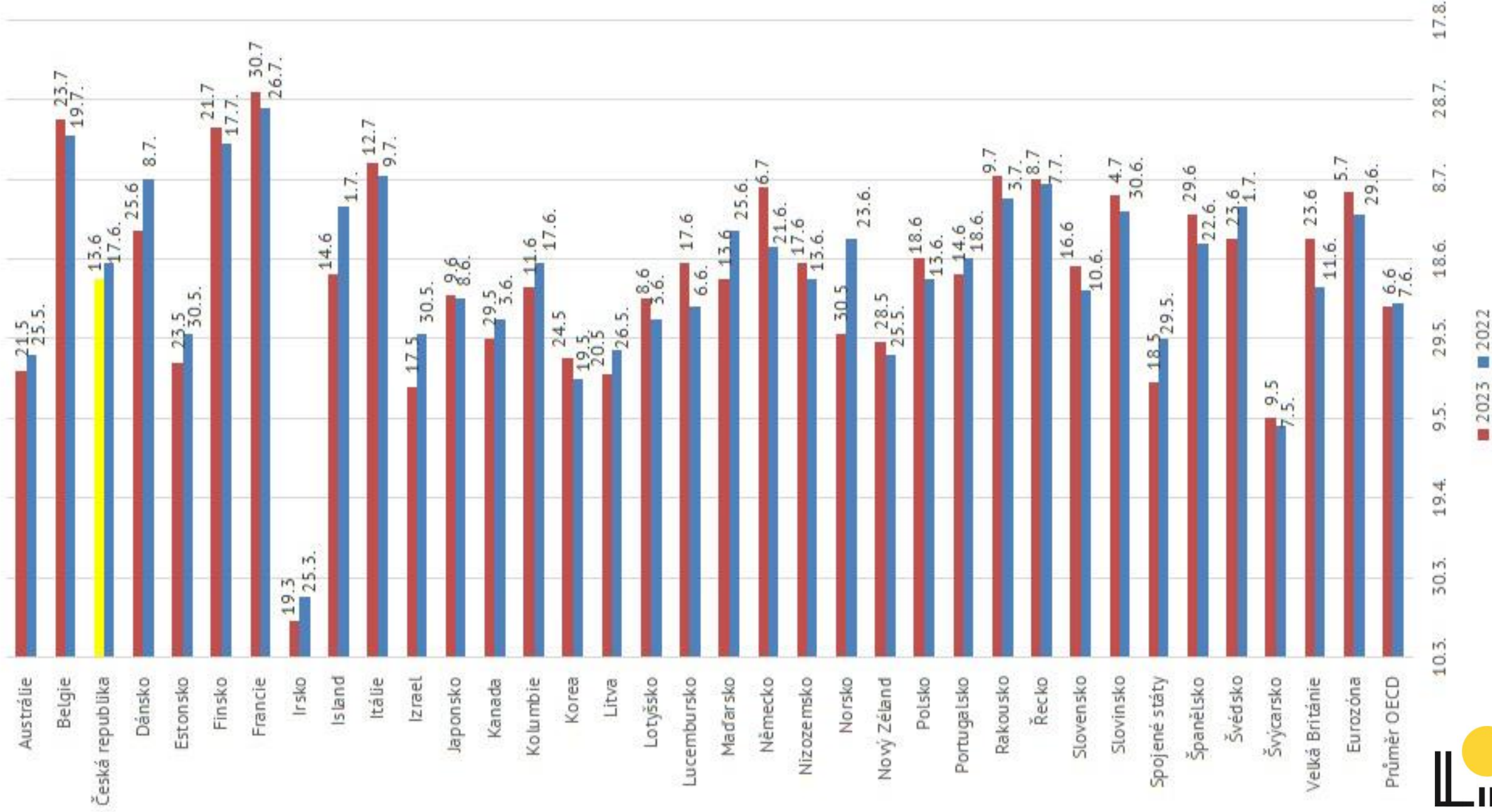
Den daňové svobody eurozóna vs. USA

Den daňové svobody ve „velké pětce“ Evropy

Den daňové svobody 2023

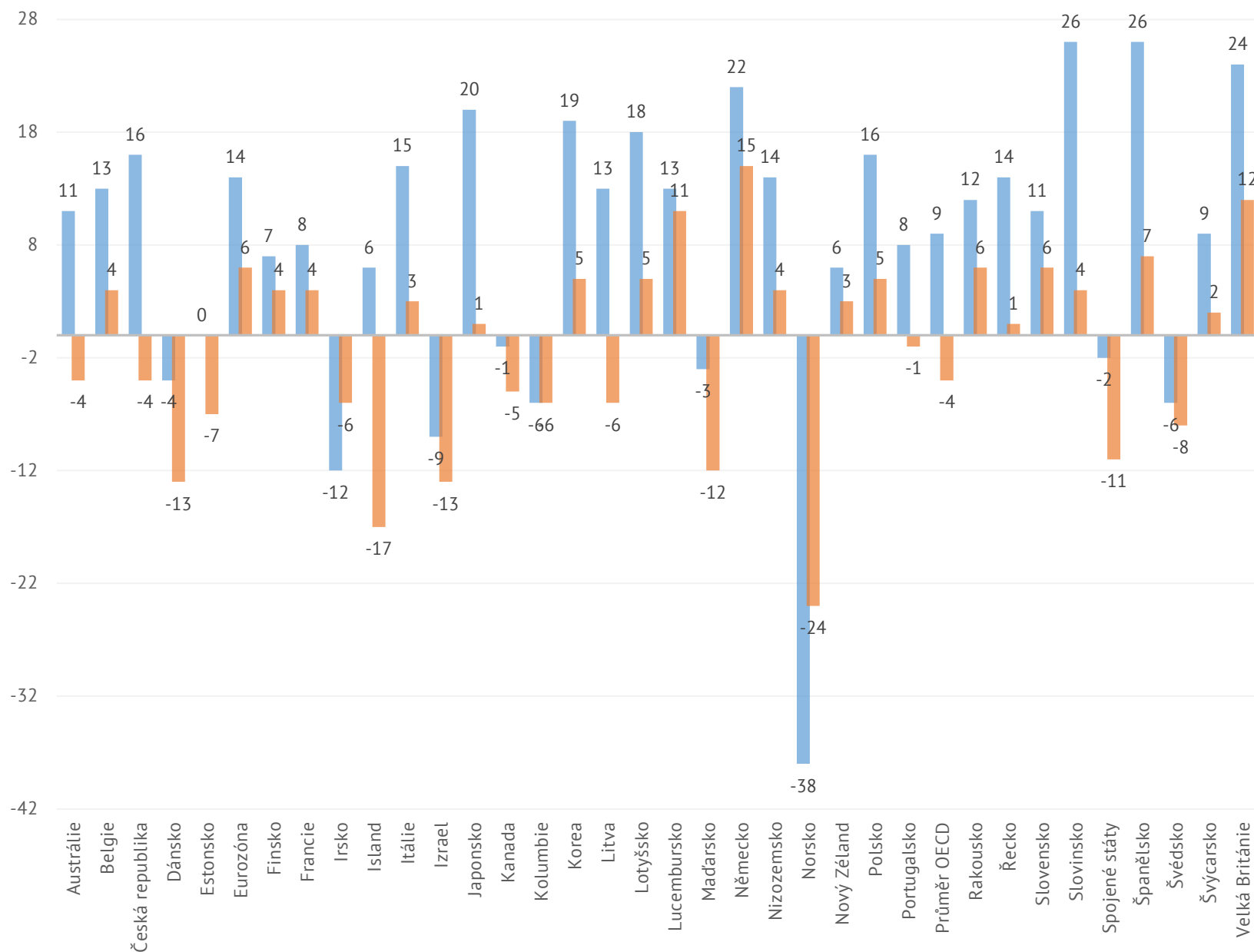

10.3. 30.3. 19.4. 9.5. 29.5. 18.6. 8.7. 28.7. 17.8.

■ 2023 ■ 2022

Změna DDS 2023–2019 (modře) a 2023–2022 (červeně)

**Oproti loňsku:
-0,92 dní**

**Nový normál:
+8,03 dní**

ROZDÍL PROTI METODICE DELOITTE

Liberální institut

- veřejné výdaje / HDP

Deloitte

- vybrané daně / čistý národní důchod
- HDP vs. čistý národní důchod
 - $\text{ČND} = \text{HDP} + \text{čistý příjem zahraničních faktorů} - \text{nepřímé daně} - \text{depreciace}$
- výdaje podvazují budoucí daňové příjmy => budeme je muset vydat na splátku dluhu
- Metodika Liberálního institutu je robustní vůči výkyvům v daňovém výběru a zobrazuje skutečnou výši přerozdělování v ekonomice

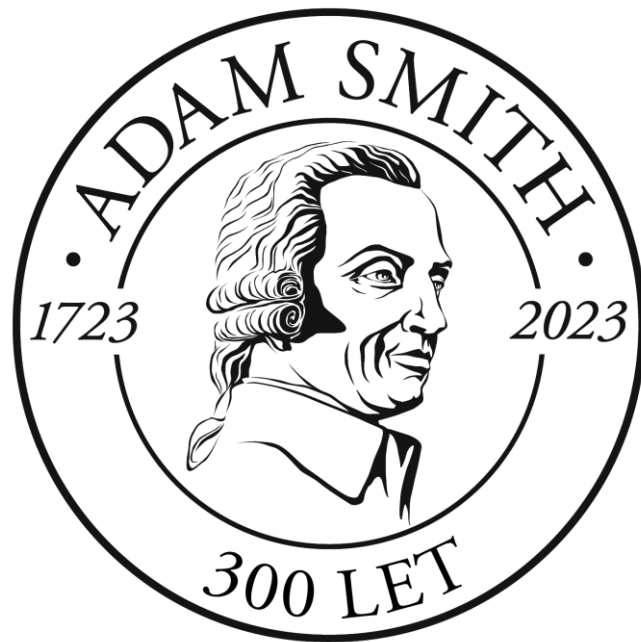
„Dívejte se na jednu věc a pouze na jednu věc: jak velké jsou vládní výdaje, protože to je skutečná daň.“

–Milton Friedman

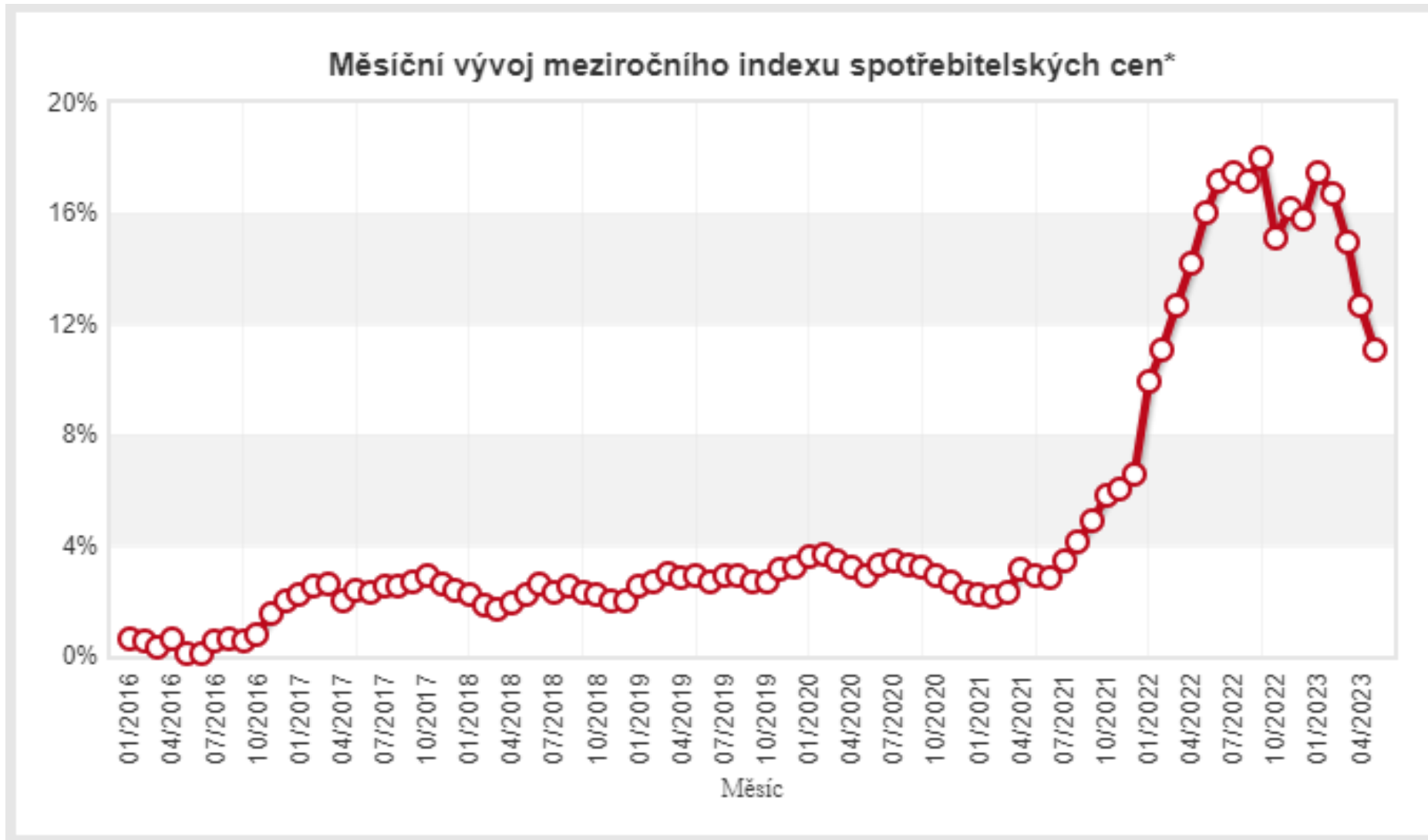

„ Žádnému umění nenaučí se vláda od jiné vlády tak rychle jako umění tahat lidu z kapes peníze. “

–Adam Smith

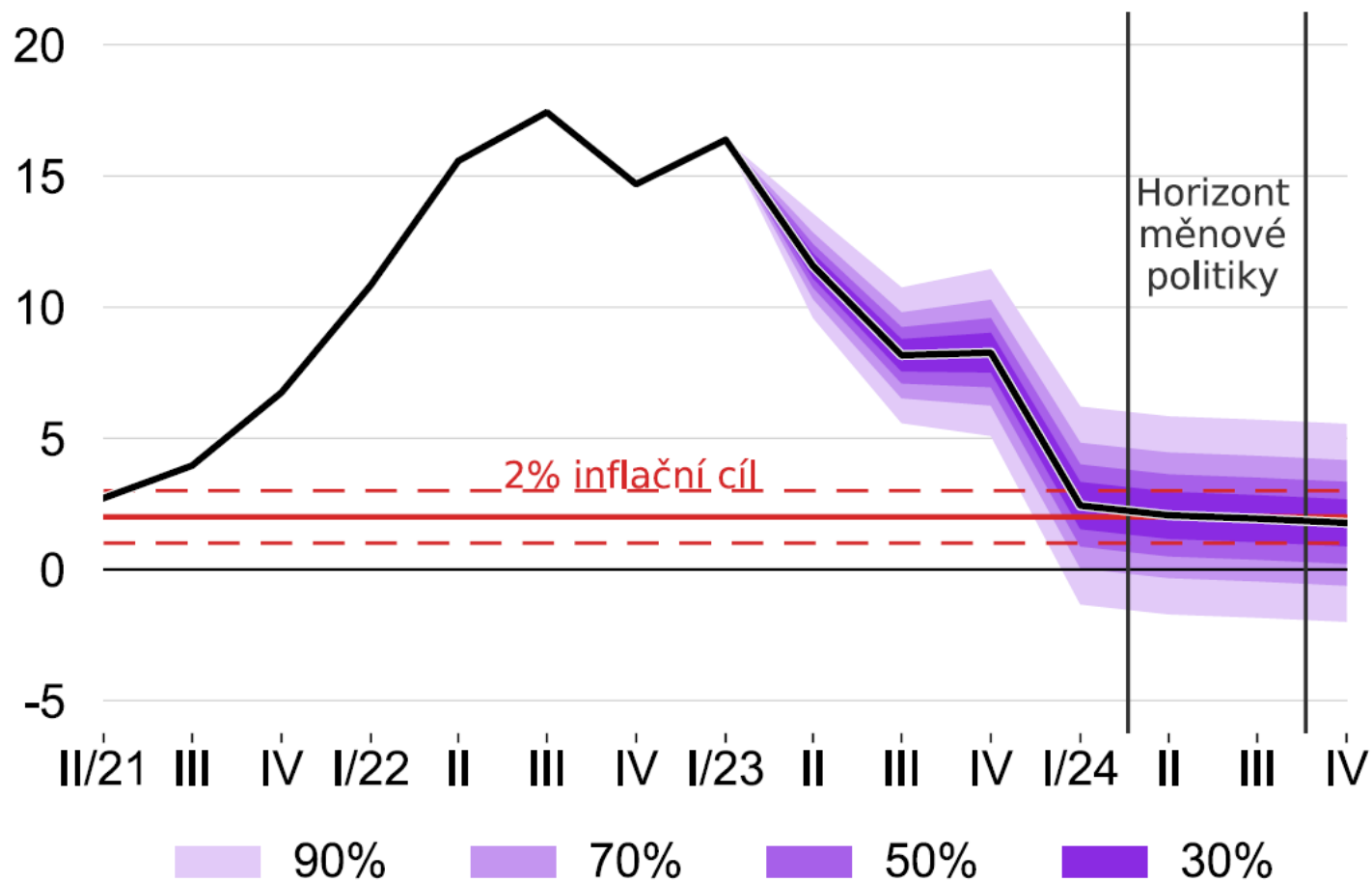
MEZIROČNÍ INFLACE V ČR

VÝHLED INFLACE

Měnověpolitická inflace

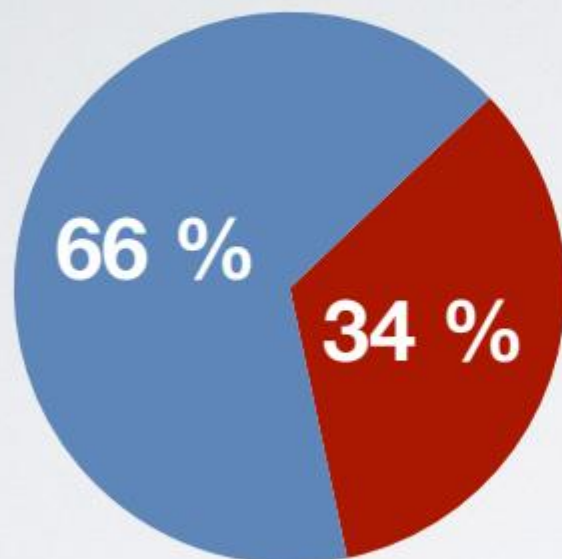
meziročně v %, barevně intervaly spolehlivosti

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK MF ČR

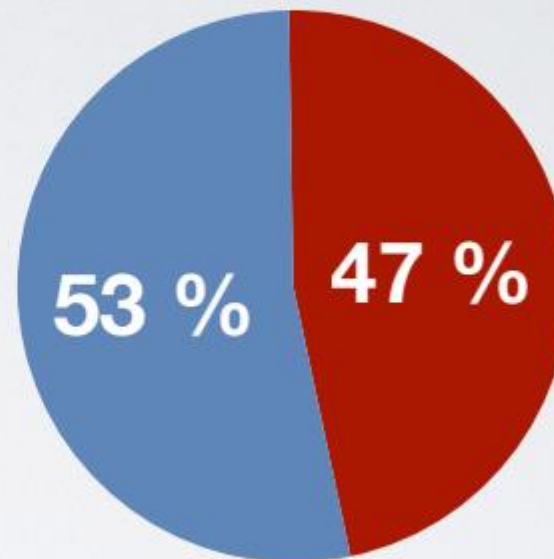
Více úspor než nových příjmů

2024: 94,1 mld.

● Úspory
● Nové příjmy

2024 + 2025: 147,5 mld.

● Úspory
● Nové příjmy

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK MF ČR

Zvyšujeme daně z neřestí

+1,5 mld. Kč

+5,9 mld. Kč

+1,1 mld. Kč

+3,9 mld. Kč

REFORMA DPH

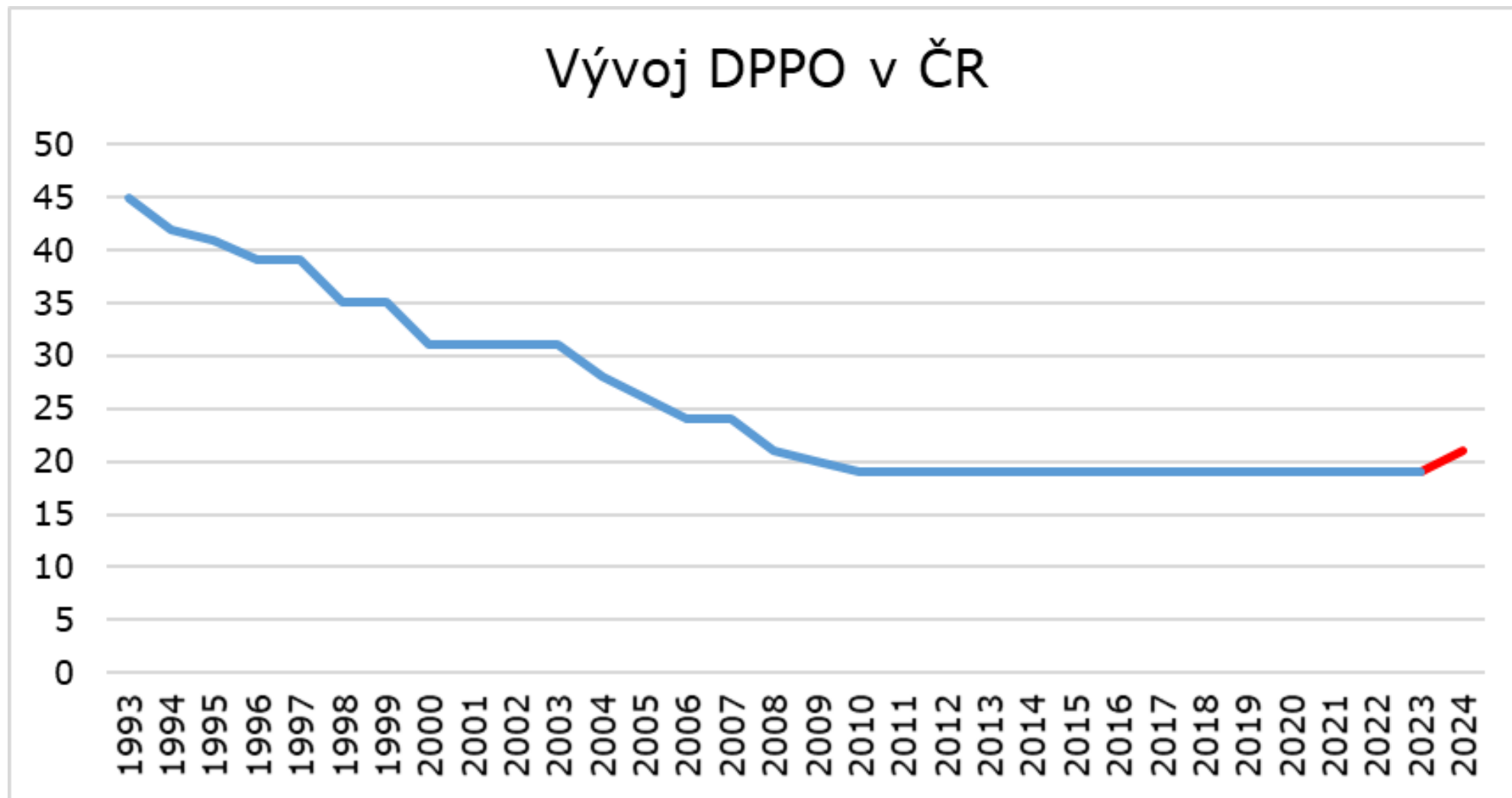
Tabulka č. 3: Sazby DPH v EU a v Česku, %

	<i>EU medián (průměr)</i>	<i>Česko</i>
<i>Základní sazba</i>	21 (21,52)	21
<i>Snížená sazba I</i>	10 (11,37)	15
<i>Snížená sazba II</i>	6 (7,61)	10
<i>Efektivní sazba</i>	12 (12,17)	12,6

Zdroj: Pánek et al. (2022): „Regulační drahota: Jak neefektivní regulace zdražují život v Česku“

PRVNÍ ZVÝŠENÍ DPPO V HISTORII

„VŠEM JSEM SE STAL VŠÍM“

 Andrej Babiš is 😊 feeling happy.
April 26 at 8:00am · 🌐

Tak tohle je bomba. Vy, co platíte daně, jste ekonomicky nejsvobodnější za 18 let. Letos budete pracovat na stát 142 dnů. Je to nejmén od roku 2000! A pokud vám někdo říká, že chci velký stát, jsou to kecy. Tady jsou fakta. Tohle mi teď poslali kolegové, nakreslili mě jako supermana 😂 Lidi budou určitě říkat, že jsem to vymyslel já, ale nevymyslel. Ale to číslo sedí 😊

👍 Like 💬 Comment ➦ Share 🌐

 Honza Křivánek and 1.3K others Most Relevant ▾

197 Shares 504 Comments

 ods.cz

NA STÁT PRACUJEME MÉNĚ NEŽ ZA VLÁDY ANDREJE BABIŠE!

175 DNŮ

163 DNŮ

ZDROJ: LIBERÁLNÍ INSTITUT

ODS

👍 💬 📍 📌

 To se líbí **Michal Hardyn** a 471 dalším

ods.cz Andrej Babiš a jeho vláda jen škodila České republice. Zvyšovala lidem daně a vybrané peníze pak rozhazovala. Například za dotace velkým firmám. 😊

S tím je konec! Data jasně potvrzují, že naše vláda snižuje lidem daně a nechává jim více peněz 🙌

Zobrazit všechny komentáře (29)

Před 4 týdny

ZÁVĚRY

Vlády fiskálně z pohodlněly

- Den daňové svobody je v „novém normálu“ příliš pozdě

Na definitivní vyhodnocení nové vlády je stále ještě brzy

- Vláda do velké míry situaci zdědila, ještě počkejme

Post-pandemická situace, válka a inflace

- Tři nepříjemné situace, kterým by se lépe čelilo se zdravějšími veřejnými financemi

Co dál?

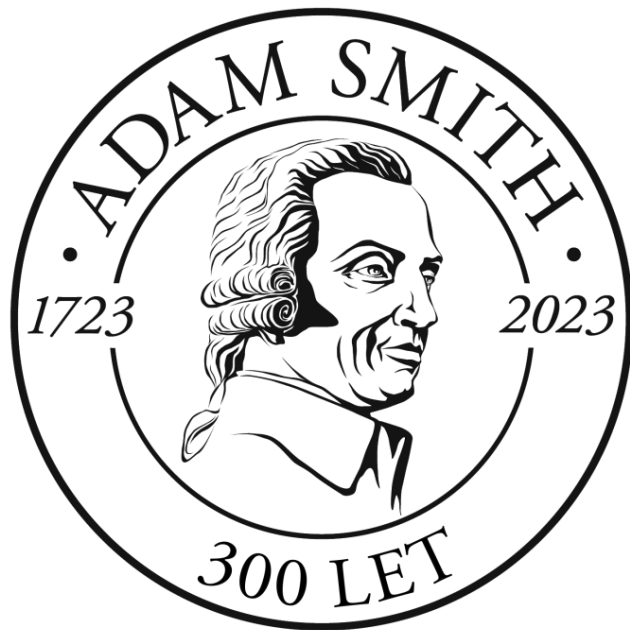
- Nesestavovat rozpočet s deficitem 235 mld. Kč na rok 2024

OPERACE KYSELÁČ

www.dendanovesvobody.cz

Martin Pánek
Ředitel

martin.panek@libinst.cz

+420 777 157 142

Prezentace ke stažení

<http://libinst.cz/dds/>

